№ 4 Ausgabe A.

HOMAN

era s pierasyłkaj i dastaŭkaj da chaty.

no 1 hod—4 m. 80 fen., na ½ hodu—2 m. 40 fen., na 3 miesiacy — 1 m. 20 f., na 1 mies. — 40 f.

Biełaruskaja Wilenskaja czasopiś

wychodzić dwa razy u tydzień: u aŭtorki i piatnicy.

Adres redakcii: Wilnia, Zawalnaja 7.

Adres administracii i ekspedycii: M. Stefanskaja 23.

Cena Abwiestak:

na 4-aj staranie za radok drobnymi literami —25 fen.; drobnyje abwiestki pa 5 fen. za słowa. Abwiestki ab śmierci—60 fen. za liniejku drobn. drukam.

№ 4 (96) Hod II. Wilnia, 12 studnia 1917 h. Cena 5 fen. (3 kap.)

Samahubstwo Hrecii

„Wajna da pounaj pabiedy“.

11 studnia.

Zachodni teatr:

Ŭ zawaroci Ipra i Witczeta, na Ankr, Sommie i naabapoł Maasu artyleryjskaja i minnaja bitwa momentami dachadzła wialikaj siły. Na poŭnaczy ad Ipra ataka worahoŭ adbita s ciažkimi dla ich stratami. Uwarwaŭszyjesia na wuzkim adrezku anhliczanie wykinuty kontratakaj. Kala Bomon woraham udałosia zdabyć wystupaŭszyj kut naszaho akopu. Naszy latuny zbili dwa uwiazanyje anhlickije latuczyje szary, katoryje zwalilisia paluczysia.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Paśla silnaho ahnia artyleryi miž Ryhaj i Smarhońniu ŭ roznych punktach frontu byli rasiejskije ataki i nastupleńnia; ŭsie jany adbity.

Front erc-hercoga Jozefa: U ciažkich, harystych wakolicach niamieckija i aŭstryjackije wojski mieli ŭzzora dalejszyje udaczy miž dolinami Už i Sosita. Zdabyty niekolki apornych punktoŭ. Na poŭnaczy ad darohi Ojtos uziaty szturmam krepka ŭmacawanyje i ŭporna baraniŭszyjesia pazycii. Pry Marasti i Rakoazie my udzieržali zdabytyje linii, nia hledziaczy na ataki worahoŭ. Uziaty 6 aficeroŭ, bolsz za 800 sałdatoŭ i 6 kulemiotoŭ.

Front Makienzena: Biez wydatnych prypadkoŭ.

Makiedonski front: Udacznyje dla nas patrulnyje bitwy na Strumie.

Atkaz sajuznikoŭ Wilsonu.

PARYŽ. 10. I. (Hawas). Bryan siahońnia u 1/23 hadz. pryniaŭ amerykanskaho pasła i ad imi ŭsich sajuźnikoŭ daŭ atkaz Wilsonu na jaho notu z 19 śniežnia.

Atkaz sajźnikoŭ budzie apawieszczen u piatnicu ranicaj, bo sajuznyje prawicielstwy choczuć, kab Wilson dawiedaŭsia ab noci piersz, czym jana budzie apublikowana.

BERN. 10.I. „Matin“ pisze szto na konferencii ŭ Rymie predstaŭniki sajuźnikoŭ pryniali notu z atkazam Wilsonu biez nijakich sporak. Nota jasna raskrywaje, jak układalisia wajennyje mety sajuźnikoŭ.

U sprawie atkazu na niamieckaje predłažeńnie mira dajszli poŭnaj zhody ŭsich sajuźuikoŭ.

Razwiazka doli Bałkanoŭ.

BERN. „Corr. della Sera“ danosić z Afin:

Ultimatum sajuźnikoŭ padaŭ italjanski pasoł.

Dumajuć, szto hrecki urad pryjmie ultimatum s tej umowaj, kab nie byli wysadženy wojski rewolucyonieroŭ (Wenizełosa).

U narodzi panuje poŭny spakoj.

Uczora adbyłasia koronnaja rada, na jakoj byli ŭsie byŭszyje ministry-prezydenty. U wieczary zasiedała rada ministroŭ.

AFINY. (Reŭter) 10.I. a 4 hadz. 30 min. paabiedzi. Atkaz hreckaho **prawicielstwa addadzien. Hrecija pryniała ultimatum sajuźnikoŭ.**

Nowy minister-prezydent.

SZTOKHOLM. Kniazia Golicyna liczbć tolki za tymczasowaho ministra-prezydenta.

PIECIARBURH 11.I. (PTA). Minister-prezydent kn. Golicyn skazaŭ žurnalistam, szto jaho klicz budzie: **„Dalejszaja wajna da poŭnaj, akanczacielnaj pabiedy“.**

Dzieržaŭnaja Rada Polszczy.

WARSZAWA. 10.I. Apublikowan spis czlenoŭ Dzieržaŭnaj Rady. Jana budzie składacca s predstaŭnikoŭ konserwatyŭnych elementoŭ, pastupowaho centru i radikalnaho lewaho kryła.

Predstaŭniki niamieckaj ułaści: kamisar br. Lerchenfeld, namieśnik jaho— hr. Hutten-Czapski, ziemski rajczy — Jazep Žychlinski; aŭstryjackaj ułaści: kamisar — bar. Konopka, namieśnik czlen Polskaho klubu Ihnat Rozner i akružny naczalnik Iszbowski.

Dziela budnaj raboty.

„Žywi sam i daj žyć druhim“ — hetkaja była zaŭsiody asnowa zhodnaho žyćcia ludziej i narodoŭ. Ale ŭ tych warunkach, u jakich ciapier apynuŭsia nasz Kraj, hety pryncyp treba jaszcze paszyryć: nia tolki daj žyć druhim, ale i czynna pamahaj im, bo moc Kraju — heta i twaja ŭłasnaja moc.

Asabliwa wyjaŭlajecca patreba hetkaj pastanoŭki mižnacyonalnych adnosin u sprawach ekonomicznych i sprawach kulturnaj pracy. U sprawach ekonomicznych, sprawach samapomaczy i pomaczy biedniejszym bratom hetkaja jednaść tym bolej patrebna, szto ŭ nas niekatoryje nacyonalnyje hrupy składajucca pierewažna z ludziej zamožnych stanoŭ (palaki), a inszyje, naadwarot, nia majuć miž siabie elementoŭ zamožnych i składajucca badaj z adnych tolki harapasznikoŭ — sielan dy rabotnikoŭ (biełarusy), katorym patrebna pomacz silniejszych ekonomiczna hramadzian kraju. Hetak sama i u sprawie praświety ŭsie hramadzianie naszaj staronki pawinny pracawać solidarna, paddzieržywajuczy tych, kamu ciążej zdabywać nawuku.

Pryncyp—pryncypam, a žyćcio — žyćciom. Lisnie krepka ŭkaranilisia ŭ naszych bolsz zamožnych stanach egoizm i samalubstwo, kab jany—tyje stany—mahli-by zrazu zmianić swajo stanowiszcze. I zatym to na ich biełarusam liczyć nie prychodzicca: z hetaho boku jany pomaczy nia znojduć, jakoje-by ciažkoje žyćcio ni pryhatawała nam buduczyna.

Woś, tut biełarusy i pawinny szukać apory i ŭzajemnaj paddzieržki ŭ tych nacyonalnych hrupach, katoryje znachodziacca ŭ takich že warunkach, jak biełarusy. Z hetaho pahladu najbližejszy da nas litwiny.

Dahetul biełarusy i litwiny u swaich *palitycznych* wystupleńniach iszli ruka ŭ ruku. Ale takoj jednaści tolki na palitycznym hrunci—mała: hetyje dźwie nacyonalnaści pawinny zbližacca miž saboj i u *hramadzkim* žyćci — u *sztodziennym zmahańni za swoj ekonomiczny i nacyonalny byt*.

Da hetaho— biez nijakich umoŭ, a niejak samo saboj—kirujecca hramadzkaje žyćcio biełarusoŭ i litwinoŭ u Wilni. Dyj z wiosak — z biełaruska-litoŭskich wakolic—da nas dachodziać piśmy ad litwinoŭ, katoryje tam, na miejscu, pracujuczy dla swaich, wykazwajuć achwotu skranuć z miejsca i pryspanych biełarusoŭ (u Swiencianskim pawieci). Woś že, nam zdajecca, toj naturalny nachił da jednaści treba pałažyć u asnowu dzieła stwareńnia supolnych biełaruska-litoŭskich hramadzkich ustanoŭ, dy hetyje aposznije ŭžo mahli-by świedoma kirawać supolnaj budnaj rabotaj biełarusoŭ i litwinoŭ, dzie stykajucca abodwa narody.

Ab hetym i pawinno parupicca biełaruskaje i litoŭskaje hramadzianstwo, pamiatajuczy, szto tyje biełarusy i litwiny, jakije adpadajuć ad swajho narodu i prystajuć da czužoj nacii, stanowiacca woraham i biełaruskaho i litoŭskaho narodu.

A. N.

Pieramiena frontu.

U knižcy Grabowskaho »Białoruś pod rządami Rosji«, ab katoraj my ŭžo raz pisali, aŭtor sabraŭ i nadrukawaŭ duža cikawuju bibliografiju wažniejszyah polskich prac ab Biełarusi i biełarusach. Chacia bibliografija heta i nie zusim poŭnaja, dy jana maje ŭ sabie bolsz za 90 surjoznych prac ab biełaruszczynie i pakazwaje liszni raz, szto pytańnie ab biełarusach — heta pytańnie nia nowaje, bo im zanimalisia lepszyje predstaŭniki polskaj kultury ŭ naszym Kraju praz usio XIX stalećcie.

Treba adznaczyć, szto, aprycz pieraliczenych u bibliografii Grabowskaho surjoznych dośledoŭ ab Biełarusi i biełarusach nawukowaho charakteru—bolej mieniej objektyŭnych, za aposznije czasy ab biełaruskaj sprawie paczali pisać biezmała ŭsie, chto ŭmieje zwiazna wykłaści dumki swaje na papiery. Dy jakaja-ž wialikaja roznica miž tymi ludźmi, twory katorych padaŭ Grabowski, i tymi „piśmiennikami“ pa try hroszy za drukawany radok, katoryje zapaŭniajuć stranicy polskich hazet staćciami ab biełaruskich sprawach! Tož u tym že Krakowi, dzie Akademija Nawuk drukawała hetkije cennyje pracy, jak Mich. Federowskaho »Lud Białoruski na Rusi Litewskiej« i insz., — ciapier »Nowa Reforma« pisze, bytcym usiu biełaruskuju sprawu robić „kuczka ahitataroŭ“, a niejki damarosły »filolog« apawiedaje ŭ inszym miejscu, bytcym biełaruskaja mowa — heta „mieszanina słoŭ polskich, rasiejskich, litoŭskich i łatyszskich...“

Padobnych prajaŭ nielha wytłumaczyć adnej tolki ignorancijej—niawuctwam: u hetym my baczym pawarot u palityce niekatorych polskich palitycznych hrup, katoryje znachodziacca

u bliżejszaj stycznaści z naszymi tutejszymi „pryjacielami“. Jany — hetyje pryjacieli — hatowy byli skroż palcy hladzieć na ruch biełarusoŭ da nacyonalnaho adradžeńnia, spadziajuczysia, szto biełarusy, wyzwaliŭszysia ad kulturnaho panawańnia rasiejcoŭ, nie zdalejuć astacca samabytnym narodam i zlijucca s palakami, addajuczy ŭsie tworczyje siły swaje polskaj sprawie. Ale, kali wyjawiłosia, szto biełarusy, uściarohszysia maskoŭskaj niebaspieki, nia dumajuć iści za parabkoŭ da druhoha susiedzkaho narodu, — woś tady „palityka“ zmianiłasia. I my jaszcze nidaŭna — ŭžo paśla taho, jak u Wilni paatkrywalisia biełaruskije szkoły, kursy dla narodnych wuczycieloŭ, klub, teatr, ekonomicznyje orhanizacii (kooperatywa, rabotnyje damy) i t. p., zhurtawaŭszyje sotni biełarusoŭ — my ŭ surjoznaj hutarcy paczuli z wust predstaŭnika polskaho duchawienstwa ŭ Wilni: „Szto tut hawaryć ab biełarusach i biełaruskaj sprawie, kali ŭ Wilni ŭsiaho piaciera biełarusoŭ...“

My drukujem u naszaj hazeci bibliografiju Grabowskaho zatym, kab dać usim jarki dokaz niesumlennaści tej palityki, katoraja ŭ moment szyrokaho razwićcia biełaruskaj sprawy, kapaje pad jej jamy. Nichaj że biezstronnyje ludzi pierekanajucca, szto ŭsie hutarki naszych *ciapieraszních* „pryjacieloŭ“ ab biełaruskaj sprawie — heta pustyje słowy niedawuczek, nieznajomych nawat s pracami swaich nacyonalnych wuczonych i piśmiennikoŭ.

I. Mieleszka.

U Wilni i wakolicach.

× **Achwiara.** U redakciju »Homana« pąstupiła ad ksiendza Tołoczki achwiara na biełaruskich dziaciej 1 rub. Hroszy addadzieny ŭ Biełaruski Kamitet.

× **Ahulna-rabotnicki kulturny sajuz** ładzić u hetu subotu ahulny schod swaich czlenoŭ u haspodzi swajej (Wilenskaja 20, 3) a 6 hadz. wieczara. Budzie sprawozdacza uradu.

× **Darahoŭla.** S pryczyny niedastaczy praduktoŭ i darażyni ich żydoŭskije straŭni pawialiczyli cenu abiedoŭ s 7 fen. da 10 fen. U straŭni żydoŭskaho ramieśnickaho sajuza porcija abiedu z miasam kasztuje 60 fen. U żanockaj straŭni, dzie kożyn dzień wydajuć bolsz za 800 porcij, abied kasztuje 20 fen.

× **Pradaża krup.** U miestowych kramach zamiest dziennaj porcii chleba można atrymliwać 150 gr. krup.

× **Kamisija dziela ustanoŭki cen.** Na aposznim zasiedańni Kamisii ŭ aŭtorak byli żalby na niedastatczny padwoz ryby. Adznaczywali niedastaczu sieciej. Jość nadzieja, szto pałażeńnie palepszycca, jak pacznuć ławić ryby s-pad lodu.

Iznoŭ wykryty niekolki prypadkoŭ „chryszczeńnia“ małaka. Winawatych pakarajuć za heta, i imiony ich buduć nadrukowany.

Za brudy zaczynieny ŭżo dźwie piekarni. Namieczeny da zakryćcia jaszcze niekolki.

Nia hledziaczy na niedastaczu muki, żydam i sioleta budzie na Wialikdzień wydawacca maca pawodłuh kart na chleb.

× **Spekulacija na soli.** Niesumlennyje tarhoŭcy puskajuć czutki, szto nima soli, i wymahajuć za jaje nadta wysokije ceny. Robiacca kroki dziela wyjaśnieńnia winawajcoŭ i pakarańnia.

× **Zamiena myła.** U miestowych żydoŭskich kramach pradajecca zamiena myła pa 45 fen. funt.

× **Skoraja pomacz** ad 1 da 7 studnia dadziena ŭ 67 zdareńniach. U 36 prypadkach wyjeżdżała karetka skoraj pomaczy.

× **Zimowyje zabawy** Hetymi dniami ŭ Botanicznym sadzi, na placu proci letniaho teatru, atkrywajecca katok dziela koŭzańnia.

Na Łysaj hare, za Zamkowaj haroj, ustrojen zjezd dziela sanaczek ażno na Antokalskuju wulicu. Uzłazić na haru najlepiej cieraz letniaje oficerskaje kasino, la ŭchodu ŭ Barnardynski sad.

× **Kary za niespaŭnieńnie zahadoŭ.** Szawiec Michaił Kasperowicz (1 Pieski) za niezajaŭku materjałoŭ, padlehajuczych rekwizycii, zasudżen na 30 m. sztrafu abo 6 dzion wastrohu.

Morduch Rudomin (Szpitalnaja 8,1), Chaja Mowszowicz (Zarecznaja 10), Estera Glinciszek (Szpitalnaja 4, 14) za naruszeńnie zahadu Ober Ost z 22.IX.16 ab dabywańni syrcoŭ i materjałoŭ, padlehajuczych rekwizycii, pakarany: pierszy — 5 m. sztrafu abo 1 dniom wastrohu, dźwie aposznije — pa 80 m. sztrafu abo 6 dzion wastrohu.

× **Kurs rubla:** Oficyalny — 1 m. 90 fen. za rubiel; u bankach pry pradaży — 2 m. 22 fen., pry kupli — 2 m. 26 f.

Pazyczkowaja kasa biare 6%.

Biełaruskaja straunia.

(Piśmo u Redakciju).

Biełaruskaje hramadzianskaje życcio ŭ Wilni s kożnym dniom zarysowywaje ŭsio szyrejszyje kruhi, i ad czasu da czasu pajaŭlajecca jakajaś nowaja biełaruskaja ustanowa. Woś u czasi adchodu rasiejcoŭ my mieli ŭ Wilni tolki dźwie biełaruskije ustanowy: kooperatywu »Rajnica« i bieł. T-wo pomaczy achwiaram wajny. A paśla adchodu arhanizujecca klub biełaruski, chutka naładżywajecca biełaruski teatr, wuczycielskije kursy, atczyniajucca biełaruskije szkoły.

Daŭno ŭżo czutna patreba jeszcze adnej ustanowy — heta tannaj straŭni dla siarednich sfer. Polskaje i litoŭskaje hramadzianstwo majuć takije straŭni,a woś u nas, biełarusoŭ, jeszcze jaje nimaszaka.

Ciapieraka, kali s pryczyny darażyni spażyŭnych praduktoŭ i trudnaści ich kuplać, a taksama s pryczyny darażyni droŭ, szmat ludziej pierestało waryć strawu ŭ chaci i ŭsio bolej i bolej ludziej paczynaje karystacca abiedami u straŭniach,—ciapieraka pytańnie ab tannaj straŭni—adno z ważniejszych.

Apracza praktycznaho znaczeńnia, hetkaja ustanowa miełab znaczeńnie i z moralnaho boku: jana dałaby mahczymaść biełarusam, spatykajuczysia u adnym miejscy pry szklancy tannaj herbaty, pahutaryć ab swaich sprawach, spatkacca z druham-pryjacielem, u sympatycznaj rodnaj atmosfery prawiaści niekolki karotkich chwilin, jakije pracawity czeławiek maje na abiedzienny adpaczynak. Kalib hetkaja straŭnia naładziłasia, można było paśla padumać i ab tannych wiaczerach: wiadoma ŭsim—i żywuczym siamiejnym życciom i adzinokim ludziam—kolki pry ciapierasznaj darażyni kasztuje samaja skromnaja strawa. A tutaka za kolkidziesiat fenihoŭ hość mohby atrymać talerku jakojś kaszy, za 10 fen. szklanku herbaty z sacharynaj.

Nie da mianie należycca padrobnaja razrabotka hetaho prajekta, ja kidaju tolki dumku. Kali moj prajekt spadabajecca, chaj znojducca ludzi bolej praktycznyje, katoryje lepiej za mianie ŭsio absudziać.

U nas u Wilni jość dźwie biełaruskije ustanowy, majuczyje na meci ablahczeńnie materjalnaho życcia: kooperatywa «Rajnica» i T-wo pomaczy achwiaram wajny. Woś, kali nia znojducca ludzi, katoryje pryniali-by na siabie orhanizatarskuju rabotu, możeb hetyje ustanowy supolna prawiali hetu dumku ŭ życcio,—kali wyszej pisany prajekt z ich pahladu budzie patrebnym.

Pranuk Biezchatny.

Bibliohrafija.

Ważniejszyje polskije pracy ab Biełarusi i biełarusach.

D-r Tad. St. Grabowski.

A. S.: „Pan Tadeusz“ na Białorusi. („Tyg. ilustr.“ 1887).

Akta sądów potocznych i podkomorskich (wyd. Wileń. Komisyi Archeograf. T. VI. 1872, T. VII i nast.)

Baliński Mich. i Lipiński Tym: Starożytna Polska (Wilno, 1844 — 1848, w T. 3-im o Białorusi, oraz w wyd. z roku 1884 — 6 (Warsz. T. IV) z uzupeł. T Martynowskiego).

Bartoszewicz Jul.: Ruś (w XII t. „Wielk. Encyklop. Orgelbranta“ str. 513 i n.).

Barszczewski Jan: Szkic północnej Białorusi („Rocz. liter.“ 1843).

Barszczewski Jan: Szlachcic Zawalnia czyli Białoruś w fantastycz. opowiadaniach, poprzedzone kryt. rzutem oka na liter. białoruską przez R. Podbereskiego (T. I—IV Petersburg, 1844—5).

Bykowski Piotr Jaksa: Pieśni obrzędowe ludu rusińsk. z okolic Pińska (Odb. z wyd. Akad. Umiej. Krak. 1878).

Cercha St.: Poszukiwania archiwalne w gub. mohyl., pow. rohacz., bychow. (Kraków 1895).

Chleb (owski) Br.: Białoruski rękopism z XVI w. (»Ateneum«, 1887).

Chmielowski Ben.: Nowe Ateny albo Akademia wszelkich scyencyi pełna (Lwów, 1845—6. O Białej i Czarnej Rusi w t. II str. 294 i n.).

Chomętowski W.. Biblioteka Ordyn. Krasińskich T. II. (1876) tamże „Słowniczek słów białoruskich mniej zrozumiałych“ W. Korotyńskiego.

(Dalej budzie).

Z USIAHO KRAJU.

Patreby szkoł.

SWIENCIANY (ad naszaho karespandenta). U Swiencianskaj parachwii jość tolki litwiny i biełarusy, dy zusim mała palakoŭ. Litwiny pawodłuh

Č czytać jak CZ. Š—jak SZ.

Na palicejskaj warcie.

Apawiedańnie R Kiplinga.

I my atkazali: „Twaje słuhi prysiahajucca. Kroŭ, što pralłasia ŭ bitwi, tolki ješče zasochła na nas. Pryhledźsia sam, ci zapraŭdy heta kroŭ słuh jaho świetłaści, ci nie“. A jon skazaŭ: „Ja baču. Wy dobra zrabili“. Ale jon nie zahadaŭ padać ni swajho kania, ni czortkawaj kalaski, kab paśla swaim zwyčajam paniaścisia na miejsce pryhody. Jon tolki dadaŭ: „Adpačyńcie ciapier dy zjeście chleba, bo wy prystali. Ja pačekaju prybyćcia Dipti sahiba“.

Tady byŭ nakaz, kab chawiłdar s tchany pasyłaŭ danosy ab usich dajkotach prosta Dipti sahibu. A poŭdni prybyŭ jon sam, toŭsty dy stary, i luty pry tym. Ale my ŭsie, što byli na tchani, nie bajalisia jahonaho hniewu, a bolš bajalisia maŭčańnia lwa z Hokrał Sitaruna. Z im prybyli Ram Bakš, chawiłdar i inšyje i prywiali pad wartaj dziesiać čeławiek s sieła Choŭli—ŭsio takich ludziej, što błaha adnasilisia da palicii Sirkara. Ich prywiali, jak aryštantoŭ, s kandałami na rukach, i jany prasili miłasierdzia: Imam Bakš, chutaranin, što admowiŭsia ustupić swaju žonku chawiłdaru, i inšyje pahancy, na katorych my na tchani zławalisia. Usio było zroblena dobra, i chawiłdar pyšaŭsia hetym. Ale Dipti sahib hniewaŭsia na Stenta za małuju rupliwaść z jaho boku i hawaryŭ „dam-dam“ *) jak usie Anhlijcy, a chawiłdara duža chwaliŭ. Junkum sahib spakojna ležaŭ u doŭhim kreśli. „Ludzi užo prysiahnuli?“ spytaŭ Junkum sahib. „Tak, i spajmali dziesiaciera złodziejoŭ“, skazaŭ Dipti sahib. „I ješče bolš ich hulaje na woli dziakujučy wašaj starannaści. Waźmicie kania —sadoŭciesia na jaho i jedźcie chutčej tudy ŭ imia Sirkara“.—„Zapraŭdy, jość ješče złodziei, što hulajuć na woli“, skazaŭ Junkum sahib, „ale dla ich nia treba kania; chadzicie wy ŭsie za mnoj“.

Ja bačyŭ, jak žyły nadulisia na łobie Imama Bakšy. Ci znaje jaho świetłaść muki chałodnych ščypcoŭ? Ja bačyŭ takže twar lwa z Hokrał—Sitaruna; niadobraja uśmieška ihrała na im, i ja adyjšoŭsia nazad, hatowy na ŭsio, što-b nia stałosia. Dobra, sahib, što ja zrabiŭ heta. Junkum sahib adčyniŭ dźwiery swajho wannaho pakoju i iznoŭ uśmichnuŭsia. U jej ležali usie šeść strelb i hrubaja palicejskaja kniha tchany ŭ Choŭli! Jon prybyŭ u nočy na swajej čartoŭskaj kałamažcy i, pasuwajučysia siarod nas špiačych, biazšumna, jak mara, zabraŭ i strelby i knihu! Dwojčy pryježdžaŭ jon u tchanu i kožny raz wywoziŭ pa try strelby. Wantroby chawiłdara abiarnulisia ŭ wadu, i jon upaŭ u hraź da botoŭ Junkum sahiba i zahałasiŭ: „zmiłujciesia!“

A ja? Sahib, ja delijski Pachtan i małady čeławiek s maleńkimi dzietkami. Kabyła chawiłdara stajała na padworku. Ja pabieh da jaje, skoknuŭ na jaje i pahnaŭ u świet za wočy; čorny hnieŭ Sirkara hnaŭsia za mnoj pa piatach, i ja nia wiedaŭ, kudy ad jaho dziecca. Ja imčaŭsia, pakul nie pała pada mnoj i nia zdochła rudaja kabyła; i z łaski Božaj, jaki biez sumniwu na staranie ŭsich niawinnych ludziej, ja ŭratawaŭsia. Ale chawiłdar i rešta sidziać ciapier u wastrozi.

Ja niahodnik? Heta jak jaho świetłaści da spadoby. Boh zrobić jaho świetłaść łordam i dašć jamu za žonku bahatuju mem, sahib, tak sama panadnuju, jak Pieri, i mnoha dužych synoŭ, jak jon zrobić mianie swaim pasłancom. Nichaj miłasierdzie nieba budzie nad sahibam! Ene, ja tolki pajdu na rynak dy prywiadu swaich dzietak u hetyje charomy, i tady jaho świetłaść budzie i baćkam maim i matkaj, a ja, Aŭzal Chan—niawolnikam jaho.

Echie, panie! Ja tak sama należu da čeladzi sahiba.

(K a n i e c).

*) „Dam! Dam“—praklony.

wajej mahczymaści zanialisia sprawaj ab atkryćci paczatkowych szkoł, i niejak pry Boskaj pomacy ŭdałosia atkryć da 25 litoŭskich szkoł. Biełarusy dahetul jeszcze nie atkryli niwodnaj, —widać, nima intelihientoŭ, katoryje mahli-by zaniacca praświetaj biełaruskich dziaciej, ci mo' achwoty ŭ baćkoŭ niechwataje, mo' jany jaszcze i ciapier czurujecca swajej rodnaj mowy —„prostaj“, jak kažuć ciomnyje ludzi. A wielmi trebało-b, kab u swajej mowi mahli-b czytać knižku dy hazetu.

Tut i knižak biełaruskich nielha dastać. Woś, dobra było-b pakazać ludziam, szto ŭ nas jość i katachizm biełaruski, i lementary, i knižki da czytańnia, i da nawuki rachunkoŭ. Mo' tady znojdecca achwotniki i atkryć biełaruskuju szkołku.

W. W.

S Koŭny ŭ Berlin — wadoj.

KOŬNA. Wodnyje znosiny miž Berlinam i Karaleŭcam pradoŭženy da Koŭny cieraz Tylžu. Hetak hruzy z Berlina ŭ Koŭnu i naadwarot pierawoziacca ŭ 14 — 20 dzion.

S pryczyny marozoŭ wodny ruch da czasu spyniŭsia.

Kara śmierci.

WILJAMPOL (pad Koŭnaj). 11 listapada 1916 hodu tutejszy rabotnik Stanisłaŭ Łubin, 37 hadoŭ, radziŭszyjsia u Krokach, katalik, za ubiŭstwo tutaka muža i žonki Nikitinych zasudžen niamieckim akružnym sudom na śmierć.

U aposzni paniadziełak śmiarotny prysud wypaŭnien u kowienskaj krepaści: winawajcu pawiesili.

Arenda wod.

SEJNY. Pawietowy naczalnik sulić achwotnikam u arendu da 31 marca 1918 hodu 64 waziory i praciekajuczyje cieraz pawiet reki dziela łoŭli ryby. Ahulnaja cennaść arendy liczycca bolej-mienej na 30.000 marak.

Paciecha u smutku.

BIEŁASTOK. U aposznim czasi tut razwinułasia epidemija „majstroŭ hadzinnikoŭ“. Kožnaja druhaja krama — heta majsternia i tarhoŭla hadzinnikami. Zžyje jazyki kažuć, szto ŭ hetych majsterniach da kanca psujucca hadzinniki ludziej, nieaściarožna addatszych ich tudy dziela papraŭki. Abarotny kapitał takich kram z hadzinnikami czasta stanowić usiaho 50 marak. Uwieś tawar, razam z hadzinnikam haspadara „kramy“, pamieszczajecca ŭ waknie.

WIESTKI Z RASIEI.

Pieramieny ŭ gabineci.

PIECIARBURH. Czutki ab spadziewanych pieramienach u gabineci ministroŭ paszyrajucca. Car adbywaje doŭhije narady — najbolsz s palitykami, dahetul hramadzianstwu mała wiadomymi. Car pryniaŭ hetak sama Goremykina, Sztyrmera i Pitiryma.

PIECIARBURH (P.T.A.). 9.I. Minister-prezydent Trepow i minister aświety Ignatjew wyjszli u adstaŭku.

Za ministra-prezydenta naznaczen kniaź Golicyn. Senatar Kulczycki naznaczen kiraŭnikom ministerstwa narodnaj praświety.

Pamocznik ministra zahranicznych spraŭ, Nieratow, naznaczen czlenam Dziaržaŭnaj Rady.

Pratest wajenna-pramyszlenikoŭ.

SZTOKHOLM. Adnaczaśnie sa zjezdam sajuza ziemstw i miest 22 śniežnia pawinien byŭ adbycca ŭ Maskwie zjezd predstaŭnikoŭ wajennaj pramyszlenaści. Pierad pierszym zasiedańniem aposzniaho wyjszoŭ prykaz, kab na zasiedańniach byŭ predstaŭnik maskoŭskaho hradanaczalstwa. Kali jon pryszoŭ, marszałak zajawiŭ, szto nielha wiaści narad pad kantrolem, i padaŭ rezaluciju, katoraja była pryniata ŭsiemi hałasami i paśla posłana telehrafna ministru-prezydentu i marszałku Dumy. U rezolucii, miž inszym, skazano: „Biezatkaznaje prawicielstwo, kirawanaje ciomnymi siłami, wiadzie staranu da pahibieli. Prawicielstwo nia słuchaje hołasu narodu i narodnych predstaŭnictw. Prawicielstwo razahnało ŭsie orhanizacii. Zjezd wajennaj pramyszlenaści pryzywaje Dumu i narod zmahacca da kanca, dabiwajuczysia ustanaŭleńnia atkazywajuczaho pierad narodam prawicielstwa i wystupajuczy proci biezatkaznych sił, jakije kirujuć dolaj Rasiei na froncі i za frontam. Zjezd wykazywaje swaju poŭnuju wieru, szto žadanaja ciapier usim narodam zmiena formy prawicielstwa zbudziecca“.

Razruchi u Maskwie.

MASKWA. Dahetul aresztawali 26 asob, katorych winawaciać u prynaležnaści da dwochdzionnych wuliczných razruchoŭ. Zaczynieny 36 hramadzkich ustanoŭ za toje, szto ŭ ich bytcym-to adbywalisia tajnyje schodki. Hazeta »Russk. Wied.« za apisańnie razruchoŭ biez padaczy ŭ cenzuru asztrafowana na 3.000 rub.

Minister unutrenych spraŭ pryjechaŭ u Maskwu, dzie jamu ab usim była dadziena padrobnaja ustnaja sprawozdacza.

S pryczyny taho, szto na try dni spynilisia žaleznadarožnyje, pacztowyje, telehrafnyje i telefonnyje znosiny, Maskwa była adrezana ad usiaho świetu.

Buntyŭ Finlandii.

SZTOKHOLM. U aposznich czasach u Finlandii byli czyślenyje styczki miž narodam i wojskam. Byli zabityje i ranienyje. U adnej styczcy pry Sima-Elf, kali finlandcy chacieli ŭciakać cieraz hranicu, piaciera rasiejskich sałdatoŭ byli zabity i niekolki ranieny.

Szto stałosia z Rasputinym?

SZTOKHOLM. Rasiejskije hazety majuć prawo pisać ab śmierci Rasputina tolki s tym, kab nie ŭspaminali ni imi Rasputina, ni imi ŭbiŭcy. „Świedomyje“ ludzi kažuć, szto znachod trupa Rasputina i wykryćcie ubiŭstwa jaho — heta tolki kamedyja, katoraja maje na meci adwiarnuć ad Rasputina uwahu hramadzianstwa i da czasu samoha ukryć.

HAAGA. «Times» danosić s Piciarburha, szto rasiejskaje prawicielstwo s pryczyny sprawy ab ubiŭstwie Rasputina wydało nowyje surowyje zahady ab hazetach. Proci ubiŭc ułaści, zdajecca, nijakich krokoŭ nia robiać, —prynamsi kn. Jusupow byŭ u haściach na bankieci u adnaho piciarburskaho bankira ŭžo paśla ubiŭstwa.

Sprawa Suchomlinowa.

SZTOKHOLM. Sprawa byŭszaho rasiejskaho wajennaho ministra Suchomlinowa, katory ŭsio jeszcze siadzić u Pietropaŭloŭskaj krepaści, pawodłuh «Rieczy», adłožena na niewiadomy czas, bo Suchomlinowa s pryczyny jaho chwaroby nielha dapraszywać.

»Nieprawilnaści« pry dastawach.

LONDON. »Globe« danosić, szto rasiejski pałkoŭnik Bielakow, katory kupłaŭ u Anhlii wajennyje materjały dla rasiejskaho uradu, zastreliŭsia ŭ spalnym wahoni skoraho pojezdu „Schotland-Expresse“. Samahubstwo, jak kažuć, zwiazano z niekatorymi „nieprawilnaściami“ pry dastawach.

Mistycznyje panichidy.

KOPENHAGA. Piciarburski mitrapalit Pitirym zahadaŭ oficyalna służyć panichidy na mahiłach zabitych aficeroŭ. U swaim piśmie da wiernych jon raŭnuje pastupki pahibszych da uczynkoŭ światych, ratawaŭszych Rasieju. Archirejam i światarenikam zahadywajecca na mahiłach pahibszych malicca ab pabiedu.

Hazety zapoŭnieny apisańniem hetych mistycznych panichid.

Prynuka czeskim pałonnym.

SZTOKHOLM. Rasiejskaje prawicielstwo dalej gwałtam prymuszaje czeskich i słowackich pałonnych pastupać u rasiejskuju armiju.

Wydawanaja ŭ Kijewi hazeta „Czecho-Sławianin“ drukuje hetki pryzyŭ:

„Wajenna-pałonnyje 2-oj roty 114 hramady czeskaj i słowackaj nacii pryzywajucca ŭraz-že spoŭnić swaju nacyonalnuju pawinnaść i pastupić u czeskije i słowackije atrady. Czechi pawinny ŭraz-že zapisacca ŭ wajennym addzieli czeskaho sajuza ŭ Rasiei“.

Usie czechi, jakije pastupajuć u rasiejskuju armiju, „abiertajucca“ ŭ prawasłaŭje.

Pałažeńnie u Mołdawii.

PARYŽ. Wajenny supracoŭnik „Petit Parisien“ liczyć pałažeńnie rasiejcoŭ i rumynoŭ u Mołdawii krytycznym, bo padwoz dla ich nadta ciažki. Sa swajej starany niemcy dobra razumiejuć, jakuju ciažkuju zadaczu jany sabie pastawili, i światkujuć swaje udaczy ŭ wielmi zdzieržanych słowach.

Dola rumynskaj moładzi.

SZTOKHOLM. Wialiki kniaź Juryj Michajłowicz posłan caram u Rumyniju sa specyalnym zahadam i prybyŭ u rumynskuju hłaŭnuju kwateru da karala Ferdynanda.

Wielmi ciažka adbywajecca adpraŭka ŭ Besarabiju mužczynskaj maładziožy z Rumynii. Aposzniuju naznaczajuć czaściu na wajennyje raboty, czaściu dziela wajennaj słužby ŭ rasiejskaj armii.

Rumynskije ŭciekaczy razsielajucca ŭ uschodnich rasiejskich huberniach.

Niszczycieli Rumynii.

PIECIARBURH. 75 amerykanskich inženieroŭ, jeduczy z Rumynii u Szweciju, prybyli ŭ Rasieju. Jany spoŭnili czaściu dadzieny im prykaz zniszczyć gazowyje studni ŭ Rumynii.

Z usiaho świetu.

Zabastoŭka metalistoŭ.

PARYŽ. U fabrykach wajennych materjałoŭ u Iwry bastujuć bolsz za 1500 rabotnikoŭ-metalistoŭ.

TELEHRAMY.

Niamieckije apawieszczeńnia.

9.I. Zachodni teatr:

Pry jasnaj pahodzi ahoń artylerii z abodwych bakoŭ szmat dzie byŭ wostry.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Nowyje ataki worahoŭ naabapoł Aa zusim adbity. Nastupleńnia rasiejskich kamand u naczy miž Frydrychsztadtam i darohaj Mitawa—Ołaj byli daremny. U czasi silnaj miacielicy rasiejcam udałosia adabrać nazad zdabyty ŭ ich 4.I. ostroŭ Głaŭdon, na poŭnaczy ad Iłukszt. Dalejszy ruch rasiejcoŭ proci zachodniaho bierahu Dźwiny spynien.

Front erc-hercoga Jozefa: Worahi uporna baroniać daliny, jakije wiaduć z Bereczskich hor u dalinu Mołdawii. Nia hledziaczy na błahuju pahodu i niewyhodnyje pryrodnyje warunki ŭ pakrytych lesami harach, naszy wojski adciskajuć worahoŭ u sztodziennych bitwach krok za krokam. I ŭczora naabapoł dalin Kasinu i Susita ŭziaty krepka ŭmacawanyje, z draciannymi zaharadziami pazycii. My udzieržali ich u swaich rukach, nia hledziaczy na silnyje kontrataki.

Front Makienzena: Karystajuczy sa swaich pabied, niamieckije i sajuzickije wojski idwć dalej na poŭnacz. Jany adkinuli arjergardy worahoŭ i dajszli da Putny, na druhim bierazi katoraj worahi dziarżacca na nowych pazycjach. Naabapoł Fundeni rasiejcy adkinuty na liniju Krangeni—Nanesti. Garleazka zdabyta szturmam, i my udzieržali jaje ŭ swaich rukach proci nacznych atak. Dabycza aposznich dwoch dzion stanowić: 99 aficeroŭ, 5400 sałdatoŭ, 3 harmaty i 10 kulemiotoŭ.

Makiedonski front: Niczoha wydatnaho.

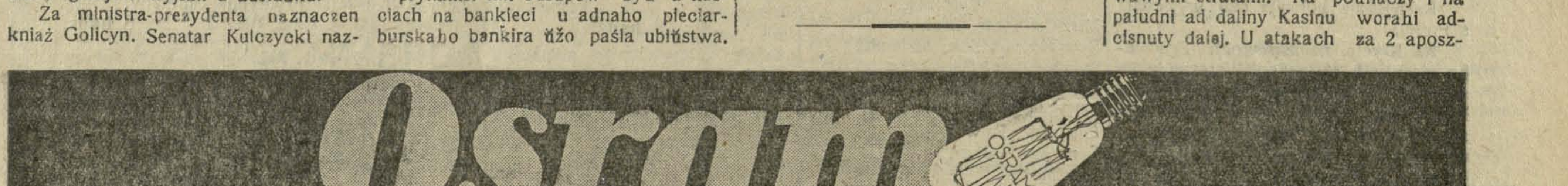
10.I. Zachodni teatr:

S pryczyny nawalnicy i daždžu bajewaja rabota asłabieła. Na Ankr — wostraja artyleryjskaja bitwa.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Silnyje rasiejskije szturmy na pałudzieńnym zachodzi ad Ryhi i czyślenyje nastupleńnia mienszych družyn miž uzbiareżžem mora i wozieram Narocz niczoha nie dajszli.

Front erc-hercoga Jozefa: Adbity daremnyje sproby rasiejcoŭ i rumynoŭ adabrać nazad utraczenyje imi hornyje pazycii naabapoł daliny Susita. Wiedzienyje wialikimi siłami kontrataki ich razbity z niezwyczajna ciažkimi krywawymi stratami. Na poŭnaczy i na pałudni ad daliny Kasinu worahi adciśnuty dalej. U atakach za 2 aposz-

nije dni ŭziaty nami 6 aficeroŭ, 900 sałdatoŭ i 3 kulemioty.

Front Makienzena: Na poŭnaczy ad Fokszan nam udałosia ŭmacawacca na lewym bierazi Putny. Miž Fokszanami i Fundeni my prymusili razbitych worahoŭ pakinuć swaje pazycii na Putnie i adyjści za Seret. Uziaty 550 pałonnych. Pry uści Rymnikul-Sarat my ŭdzieržali swaje zawajewańnia proci niekolkich nastupleńnioŭ worahoŭ.

Makiedonski front: Nacznyje szturmy na Strumie adbity.

Narada sajuźnikoŭ.

RYM. Na bankiecі, ustrojenym ministram-prezydentam Boselli dla zjechaŭszychsia ministroŭ sajuźnikoŭ, Boselli padniaŭ swaju czaru, haworuczy: «U imia akanczacielnaj poŭnaj pabiedy, katoraja pawinna pryjści, ja witaju sajuźnikoŭ, złuczyŭszychsia razam dzieła tryumfu mižnarodnaho prawa i cywilizacii».

Minister-prezydent Francii, Bryan, dałuczyŭ swoj hołas da žyczeńnia Boselli dajści akanczacielnaj i stanoŭczaj pabiedy.

BERN. Karespandent »Corr. della Sera« pisze, szto narady sajuźnickich ministroŭ zanimalisia pytańniami: czamu treba dalej wajewać, jakoha planu treba dalej dzieržacca i jakimi sposabami prawodzić jaho ŭ žyćcio?

Kryzis u Hrecii.

PARYŽ. «Matin», jak widać, oficyozna apawieszczaje, szto sajuźniki nia pryjmuć kompromisnaho atkazu hreckaho uradu, katory adny punkty ultimatuma sajuźnikoŭ adkidaje, a ab inszych chocze wiaści pierehawory. «Hrecija ciapier pawinna nie wiaści pierehawory, a padczynicca».

LONDON. (W.T.B.). Hreckaje prawicielstwo padało sajuźnikam rad zajaŭ, katoryje nie prynimajuć ani adkidajuć pastaŭleny jamu ultimatum. Na hetki niewyrazny atkaz narada sajuźnickich ministroŭ u Rymie ułažyła nowyje žadańnia, damahajuczysia, kab jany byli pryniaty Hrecijej u 48 hadzin.

PIREJ (Reŭter). 9.I. Francija, Anhlija, Rasieja i Italija siahońnia ranicaj padali hreckamu prawicielstwu ultimatum, damahajuczysia, kab u 48 hadzin byli spoŭnieny žadańnia 31 śniežnia.

ŽENIEWA. Jość czutki, szto prawicielstwo pastanawiło admowicca spoŭnić hetkije try punkty žadańnioŭ sajuźnikoŭ: ab pierawozcy wojsk na pałudzień; ab kantroli sajuźnikami poczty; ab wypusku na wolu staronnikoŭ Wenizełosa.

PARYŽ. Hazety liczać, szto wajny z Hrecijej abminuć nielha.

Z Afin danosiać, szto tam panuje haraczka s pryczyny padhatoŭki da wajny.

RYM. U czasi narad sajuźnikoŭ prybyŭ memorjał Hrecii, ŭ katorym wykazywajecca pratest s palitycznaho i wajennaho pahiadu proci biezmała ŭsich damahańnioŭ sajuźnikoŭ. Tady narada pastanawiła pasłać druhi termінowy ultimatum Hrecii. Hienerał Serajl atrymaŭ padrobny zahad spoŭnić wolu sajuźnikoŭ pry pomaczy wajennaj siły, kali-b miž sajuźnikami i Afinami byli razorwany dyplomatycznyje znosiny.

Rasiejskaja kolonija ŭžo wyjechała s Pireju.

Na Krycie, na astrawoch Egejskaho mora i ŭ Makiedonii aresztowany sotni wiernych karalu ludziej. Wenizełos pawiedamiŭ afinskaje prawicielstwo, szto pry pierszym razstreli jaho staronnikoŭ usie wiernyje karalu ludzi, katoryje znachodziacca ŭ rukach rewolucyjnaho prawicielstwa ŭ Sałonikach, jak załožniki, buduć rasztrelany.

PARYŽ. Jošć asnowa dumać, szto karol Konstantyn supracіwicca aposznim damahańniam sajuźnikoŭ.

Razhledajuczy pytańnie ab mahczymaści prypadku, szto 75.000 sztykoŭ i 250 harmat, katoryje znachodziacca ŭ rukach karala Konstantyna, wystupiać proci Serajla, „Tems" pisze, szto hreckaja sprawa pierestała być sprawaj dyplomatycznaj i szto jaje razwiaže sajuźnickaja hłaŭnaja kamanda.

SAŁONIKI. U Afinach razdajuć rysunak, na katorym karol Konstantyn namalowan, jak rycar Juryj, katory zabiwaje drakona z haławoj Wenizełosa.

AFINY. S pryczyny niedastaczy wuhla miesto aświetlajecca wielmi słaba. Narod ciarpliwa pieranosić błokadu.

AFINY. S pryczyny błokady tut užo 14 dzion nie prychodziać hazety i karespandencija.

„Wajna da kanca!"

LONDON. Na adnym schodzi za mir, na katorym pramaŭlali Snoŭden i Ramzaj Makdonald, pramoŭcam uwieś czas publika nie dawała hawaryć. Niekolki sałdat szturmawali trybunu aratatoŭ i wyhnali Snoŭdena i Makdonalda. Paśla byli pramowy za wajnu.

ŽENIEWA. Bryan skazaŭ supracoŭniku «Temps», szto, dziakujuczy ustupkam italjanskich ministroŭ, na rymskaj konferencii ŭdałosia razwiejać wialikije i małyje chmary na sajuźnickim niebi. Usie palitycznyje sporki ŭładženy. «Hetak akcija može paczynacca».

Piataja aŭstryjackaja pazyka.

WIENA. Na piatuju wajennuju pazyku padpiska dajszła 4 miljardoŭ 412,8 miljonoŭ kron.

Adstaŭka Protopopowa?

KOPENHAGA. U Pieciarburzi kažuć, szto Protopopow u najbližeszym czasi wyjdzie u adstaŭku, bo lewyje partii Dumy nienawidziać jaho za toje, szto jon bytcym-to zrabiŭ niemahczymaj usielakuju supolnuju rabotu Dumy i prawicielstwa.

300-miljonnaja pazyka.

PIECIARBURH. Ministerstwo finansoŭ pazwoliło maskoŭska-kazanskaj, donieckaj i maskoŭska-windawa-rybinskaj czyhunkam zrabić pazyku na razwiccie ich sieci na 300 miljonoŭ rub.

Spis wajena-pałonnych naszaho kraju.

Z Wilni i Wilenskaj hubernі.

Łabacz Jacep, Standženty.
Moszczuk Jan, Wilnia.
Najronoŭski Aleksandar, Wilnia.
Zacharoŭski Anton, Wilejka.
Zawadzki Anton, Zarudzieczy.
Czerbatul Ihnat, Walechoŭ.
Hwozdowicz Franc, Usteryja.
„ Wincenty, „
Miszkiel Piotr, Drohi.
Symonowicz Jan, Maleniki.
Sykos Piotr, Gieguszyn.
Bołtoŭ Aŭsiej, Wilnia.
Gitlic Izrael, „
Glasztejn Fajwus, „
Lachoŭski Albert, „
Kac Mosze, Czesły.
Duduwer Michail, „
Kraŭze Barys, „

Tabor dla wajenna-pałonnych Bautzen i. Sa.

Figelson Majer, Dzisna.
Pincoŭ Jewsiej Daŭhinawo.
Dyjakos Kazimir, Meszniny.
Makoŭski Jazep, Perebiejus.
Cudzanoŭski Ludwik, Dziewieniszki.
Stasiewicz Kazimir, Kirkuszyn.
Terluk Zyhmont, Haŭryłowiczy.
Maszko Wincenty, Zadoroszcze.
Wojciechowicz Adolf, Birstuny.
Buka Justyn Hałonosk.
Szostak Konstantyn, Kiernowo.
Jermałowicz Bolesłaŭ, Zielwidory.
Micewicz Wincenty, Bajary.
Filipowicz Julijan, Pilanska-Rudnia.
Parafjanowicz Michał, Wilnia, Kijeŭskaja wul. 16-7.
Klimuk Piotr, Zaleśsie.
Makus Anton, Sytkonczyn.

Offiz. Gefang.-Lager Würzburg

b. Weissenburg i. B.

Paruczyk Wilniewczyc Wacłaŭ, Wilnia.

Tabor dla wajenna-pałonnych Puchheim.

III Bataljon.

Chanko Michail, Saniuki.
Mermiej Mikałaj, Uwiery.
Szmejda Prakop, Nawasiołki.
Szypiło Anton, Kaleśniki.

Szarkoŭ Piotr, Plinendus.
Zauszko Ihnat, Waronki.

Offiz. Gefang.-Lager Burg b. M.

Chazbijewicz Aleksandar, paruczyk.
Bitte Konstancin, padparuczyk.
Jasiewicz Piotr, paruczyk.
Sielifontow Sierhiej, kapitan.
Usie z Wilni.

Tabor dla wajenna-pałonnych Truppenübungsplatz.

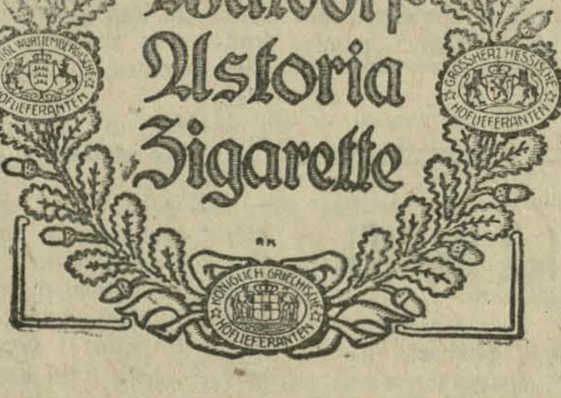
Alten-Grabow.

Boczeŭski Zinowij, Wesmiano.
Hejžeŭski Anton, Wilnia.
Krop Franc „
Kupis Iwan, Bukorenі.
Makarski Franc, Wilnia.
Mickiewicz Iwan, Radwilenski.
Paczuk Stanisłaŭ, Wilnia.
Polkoŭski Wojciech, Kutno.
Popłaŭski Stanisłaŭ, „
Rain Maciej, Tubisze.
Satewicz Kazimir, Dziareŭnia.
Sawicki Adam, Buŭdej.
Szlimka Jemeljan, Solili.
Szaleŭski Julijan, Wilnia.

ABWIESTKI.

ZAMUŽSTWO i raspłod: FAŁAWOJE ŽYĆCIO i pradoŭžeńnie rodu (pa 1.20 m.) abiedźwie knižki tolki-szto wyjszli u świet u Volksvereins Verlag u M. Gladbach.

„Лаферма"-цігаркі
„Океллa" 3½ Пф.
„Білий жемчуг" 3 Пф.
„Найлiпша любка" 2½ Пф.
„No. 100" 1½ Пф.

Nіamiecki Teatr u Wilni.

Pahulanka. Dyrekcija: Jozef Geissel.

Siahońnia, ŭ czećwier, 11 studnia 1917 h. wieczeram a 8 hadz.

APOSZNI RAZ

«Pradadzienaja niawiesta»

komicznaja opera ŭ 3 aktach Frydrycha Smetany.

8 hadz. U piatnicu, 12 studnia 1917 h. 8 hadz.

„MORAŁNASĆ"

kamedyja ŭ 3 aktach Ludwika Toma.

8 hadz. U subotu, 13 studnia 1917 h. 8 hadz.

„KAŽAN"

operetka ŭ 3 aktach Szt'ausa.

U niadzielu — „Kažan"

Drukawana u drukarni M. Kuchty. Wydawiectwo «Homan». Redaktar W. Łastoŭski.